

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

NEWSLETTER

Ministerstva zemědělství

9/2015

Úvodní slovo ministra

Před nedávnem schválila vláda koncepci ministerstva zemědělství (MZe) pro boj se suchem. Senátorka Vrecionová z ODS v jednom deníku psala o malé aktivitě resortu při řešení tohoto problému. Především se musím ptát, co dělali celá ta léta ministři zemědělství z ODS, když byli šéfy MZe. Kde máme koncepci pro boj se suchem z jejich pera? A nyní fakta:

MZe, nad rámec již aktivní vrstvy mírně a silně erozně ohrožených půd, připravuje mapu ohroženosti půdy vodní erozí. Díky ní si tak bude moci zemědělec zkontrolovat, zda jsou jeho pozemky erozně ohrožené, a bude mít možnost dobrovolně přijmout nezbytná opatření. Dále připravujeme protierozní kalkulačku, díky níž si zemědělci budou moci otestovat vhodnost různých osevních sledů a způsobů hospodaření v konkrétních podmínkách. Důležitou formou ochrany půdy je plnění podmínek zemědělských postupů příznivých pro klima a životní prostředí – ozelenění.

Zásadní je v této souvislosti také snaha Státního pozemkového úřadu o návrat remízků a větrolamů do krajiny v rámci pozemkových úprav.

Schválený vládní materiál také ukládá ministerstvu zemědělství povinnost připravit sadu opatření, která zadrží vodu v krajině. Nejprve ale musíme identifikovat nejohroženější oblasti a prověřit, jaké možnosti jsou tam reálné. Lokální zadržení vody v krajině pomocí rybníků a mokřadů či snaha o posílení retence v půdě jsou bezpochyby nutné kroky, ale k zabezpečení objemů vody pro standardní hospodářské využívání a k udržení dostatečných minimálních průtoků je nezbytné vytvořit akumulaci ve větších přehradních nádržích s kapacitou na překlenutí déle trvajícího sucha.

A to jsem popsal pouze výňatek z velkého množství opatření, jež na ministerstvu zemědělství v tomto směru připravujeme nebo již realizujeme.

Odbor strategie a trvale udržitelného rozvoje

Ubývání půdy? Větším problémem je ztráta její kvality

OSN vyhlásila rok 2015 Mezinárodním rokem půdy. Chce tak zvýšit povědomí o půdě a zdůraznit její důležitost pro potravinovou bezpečnost a zásadní ekosystémové funkce. Pro příklad: V České republice je půda ohrožena vodní erozí zhruba z 52 %, větrnou erozí z 10 %, utužením je poškozeno cca 10 % půd. Úbytek organické hmoty je navíc jedna z hlavních příčin záplav nebo naopak období sucha.

Ministerstvo zemědělství si dlouhodobě uvědomuje problém odplavování nejkvalitnější částí půdy z polí během přívalových srážek, a proto k tomu podniká kroky směřující k její ochraně. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půd nově připravuje informativní vrstvu skutečné ohroženosti vodní erozí, která bude umístěna od roku 2016 v LPIS. Každý zemědělec si tak bude moci zkontrolovat, zda jsou jeho pozemky erozně ohrožené a bude mít možnost dobrovolně přijmout nezbytná opatření. K tomu, jaké opatření je možné použít, vydalo MZe příručku ochrany proti vodní erozi, která je volně stažitelná z adresy:

<http://eagri.cz/public/web/mze/farmer/kontroly-podminenosti/uzivatelske-prirucky>

V současné době resort dále chystá výrazné rozšíření funkcionality protierozní kalkulačky, díky které si každý zemědělec bude moci otestovat vhodnost různých osevních sledů a způsobů hospodaření v konkrétních podmínkách, a to nejenom z pohledu erozní ohroženosti, ale i vlivu na bilanci organické hmoty.

Pro vyhodnocení účinnosti současného stavu ochrany půdy před erozí, byl spuštěn v roce 2011 proces monitoringu eroze zemědělské půdy. V roce 2013 byla přijata metodika pro omezení opakované eroze, která umožňuje na místech, kde se vyskytuje eroze opakovaně a v případě, že selže jednání o nápravě, lokálně zpřísnit vrstvu erozní ohroženosti pro DZES 5. MZe proto rozhodlo o umožnění zařazování opakovaně monitorovaných půdních bloků v rámci Monitoringu eroze zemědělské půdy s projevem eroze do mírně a silně erozně ohrožených oblastí. Rozšíření silně a mírně erozních ploch pro plnění standardů DZES Ministerstvo plánuje na rok 2017, nová vrstva však bude v LPIS přístupná již v roce 2016, aby se zemědělci stihli na nová opatření připravit.

Opravdu účinná ochrana půdy se neobejde bez aktivní účasti nás všech. Předpokládá obecné povědomí veřejnosti i odborné znalosti zemědělců o ochraně krajiny a půdy a jejich skutečnou snahu o dodržování osvědčených postupů a technologií. Velký důraz proto bude i nadále kladen na všechny formy a stupně profesního vzdělávání a osvojování si praktických dovedností. Zajímavým doplňkem by se mohly stát vzorové demonstrační farmy a vzorové agrotechnické postupy.

Nové právní předpisy: dotace pro zalesňování a sjednocení požadavků na informace od potravinářů

Přinášíme přehled právních předpisů připravovaných Ministerstvem zemědělství, které nabyly účinnosti k 1. srpnu 2015. Jejich plné znění naleznete na webovém portálu eAgri.cz v záložce „Legislativa“.

Letos v květnu schválila Evropská komise Program rozvoje venkova České republiky na období 2014 – 2020, základní dokument pro čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Nařízení vlády č. 185/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy zajišťuje implementaci Programu rozvoje venkova České republiky v oblasti zalesňování zemědělské půdy. Cílem opatření je posílení udržitelného využívání lesní půdy prostřednictvím prvního zalesnění zemědělské půdy a zvýšení prevence degradace krajiny, zejména snížení rizika eroze.

Sjednocení požadavků pro hlášení zásilek potravin živočišného původu s požadavky pro hlášení zásilek potravin rostlinného původu a doplňků stravy a nastavení jednotných podmínek pro všechny provozovatele potravinářských podniků má za cíl nová vyhláška č. 172/2015 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení. Ta plně nahrazuje stávající vyhlášku č. 320/2014 Sb., o informační povinnosti příjemce potravin v místě určení ve vztahu k některým druhům potravin. V účinnost vstoupilo zároveň nařízení vlády č. 174/2015 Sb., kterým se zrušuje nařízení vlády č. 125/2011 Sb., o stanovení informačních povinností příjemcům živočišných produktů v místě určení, ve znění nařízení vlády č. 212/2014 Sb.

Nařízením vlády č. 179/2015 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou dochází ke zpřesnění podmínek pro uznání organizací producentů ovoce a zeleniny, rozšíření opatření proti krizím při odbytu produkce ovoce a zeleniny, resp. úpravě požadavků na environmentální opatření producentů ovoce a zeleniny.

Ministerstvo zemědělství pořídilo elektřinu a zemní plyn na energetické burze

Nákup resort uskutečnil prostřednictvím vybraného dohodce na energetické burze organizované Českomoravskou komoditní burzou Kladno, která je centrálním tržním místem pro obchodování dodávek elektřiny a plynu v České republice. Díky tomu je nákup efektivní, v souladu s podmínkami veřejné soutěže, transparentní a co je podstatné - nejvýhodnější ze všech nákupů energií, které v minulosti Ministerstvo uskutečnilo.

Obchod se týká zemního plynu a elektrické energie v hladinách nízkého i vysokého napětí a správní sekce Ministerstva jím centralizovaně zajistila roční dodávky nejen pro sebe, ale i všechny své resortní složky, například státní podnik Lesy ČR, Státní pozemkový úřad, Státní zemědělská a potravinářská inspekce atd. Výsledkem uzavřeného obchodu je dohoda o cenách za dodávku požadovaných 33 tisíc megawatthodin (MWh) silové elektřiny a 62 tisíc MWh zemního plynu. U toho nově získaná cena představí meziroční pokles o více než 15 %, přičemž u velkoodběru i maloodběru klesají ceny na hranici 570 Kč za MWh. Silová elektřina ve vysokém napětí tudíž zlevní meziročně o více než 12 % na 893 Kč za MWh a v nízkém napětí o více než 10 procent na 904 Kč za MWh.

Úspora v letech 2014 – 2017 by při konstantním objemu odběru měla činit až 138 mil. Kč.

Sekce lesního hospodářství

Ozdravné vápnění lesů v ČR

Hluk leteckých motorů na několika místech České republiky signalizuje zahájení ozdravného vápnění lesů poškozených imisemi.

Ministerstvo zemědělství smluvně zajistilo letecké vápnění lesů poškozených imisemi, které bude realizováno v letech 2015-2016 na vybraných lokalitách v celé ČR (především v nejvíce postižené oblasti Krušných hor, v Orlických horách, na Vysočině a ve Slezských Beskydech). Celkem bude povápněno 10 220 ha, přičemž náklady vynaložené Ministerstvem zemědělství na tuto akci dosáhnou výše cca 110 mil. Kč s DPH. Aplikován bude přírodní drcený vápnitý dolomit se zvýšeným obsahem hořčíku ve standardní dávce 3 tuny na hektar.

Vápnění lesů není novinkou, ale dlouhodobým programem MZe. Cílem je kompenzace negativních dopadů acidifikace lesních půd na výživu lesních dřevin (především doplnění deficitních základních bazických živin – vápníku a hořčíku při současné mírné úpravě půdního pH). Od roku 1999 bylo do současnosti v ČR tímto způsobem povápněno téměř 50 000 ha lesních porostů. Záměrem resortu pro následující období je pokračovat ve vápnění lesů v oblasti Krušných hor a Českého lesa.

Přirozená a umělá obnova lesa by měla být vyvážená

Zvýšení biologické a ekonomické efektivity obnovy lesa i zvýšení stability lesních porostů vůči klimatickým extrémům a kalamitám je cílem projektu, na němž pracují vědečtí pracovníci Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti (VÚLHM), Útvaru pěstování lesa (VS Opočno).

Projekt s názvem Stabilizace lesních ekosystémů vyváženým poměrem přirozené a umělé obnovy lesa začal v roce 2012 a potrvá do roku 2016. Financován je Národní agenturou pro zemědělský výzkum a kromě VÚLHM se na něm podílí Mendelova univerzita v Brně a Česká zemědělská univerzita v Praze. Řešitelé například loni zpracovávali poznatky výzkumu v problematice umělé a přirozené obnovy lesa a připravovali výstupy pro praxi, zejména nové oborové normy. Společně s řešitelským pracovištěm MENDELU Brno technicky dopracovali ČSN 48217 „Příprava stanoviště pro obnovu lesa a zalesňování“ a v září 2014 byl její text vydán v edici norem Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Intenzivně také pracovali na přípravě a finalizaci textu ČSN 482116 „Umělá obnova lesa a zalesňování“. Tato norma byla ÚNMZ vydána v březnu 2015 a je již pro použití v lesnické praxi k dispozici. V normě jsou mimo standardních postupů obnovy uvedeny i zásady správné manipulace se sadebním materiálem lesních dřevin od vyzvednutí ve školce až po výsadbu, což by v praxi mohlo významně zvýšit úspěšnost umělé obnovy lesa. Rovněž se předpokládá, že norma bude využívána při zadávání pěstebních prací zejména u velkých vlastníků lesa (např. Lesy ČR).

Loni vydala Lesnická a dřevařská fakulta MENDELU v Brně v rámci tohoto projektu dvě certifikované metodiky pro praxi. Péče a ochrana kultur po obnově a zalesňování je ucelená specifikace různých postupů péče o umělé výsadby a mladé porosty a nárosty vznikající z přirozeného zmlazení, jež se stanou podkladem pro efektivní plánování jednotlivých úkonů včetně realizace všech nutných pěstebních opatření. Letos pokračuje výzkum na sériích výzkumných ploch s různými variantami obnovy na kalamitních holinách, kde jsou rozpracovávány postupy dvoufázové obnovy lesa s využitím přípravných dřevin. Probíhá také šetření ve výsadbách prostokořenného a krytokořenného sadebního materiálu, kde se prokazuje biologická a ekonomická efektivnost použití jednotlivých typů sadebního materiálu při umělé obnově lesa. Výzkum bude pokračovat i v roce 2016.

Sekce pro ekonomiku a informační technologie

Ministerstvo i v roce 2016 podpoří neziskové organizace

Ministerstvo zemědělství připravilo výběrové řízení na podporu projektů nestátních neziskových organizací (NNO) pro příští rok v souladu s Hlavními oblastmi státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2016, které byly schváleny usnesením vlády dne 15. 6. 2015. Novinkou pro rok 2016 je Příručka pro žadatele o dotaci, která blíže definuje pravidla a podmínky podávání žádostí o dotace. Příručka pomůže žadatelům při sestavení žádosti, zejména pokud jde o povinně předkládané přílohy. Nově je podrobně definována struktura předkládaného projektu, jsou zpracovány vzory povinných příloh žádosti o dotaci – karta žadatele, rozpočet, investiční záměr (v případě žádosti o investiční dotaci) a čestné prohlášení týkající se historie žadatele a způsobu vedení účetnictví. Součástí vzorových dokumentů je vyúčtování projektu, které přímo navazuje na strukturu rozpočtu.

Veškeré informace týkající se výběrového řízení na podporu projektů NNO v roce 2016 uchazeči o dotaci naleznou na portálu eAgri v sekci Národní dotace. Součástí zveřejněných dokumentů bude Příručka pro žadatele o dotaci a vzory všech písemností. Výběrové řízení bude vyhodnoceno tak, aby mohly být výsledky, tedy přehled úspěšných žadatelů, zveřejněny nejpozději do 31. 12. 2015.

Nové programy podpory Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu

Vláda dne 29. 7. 2015 schválila nové programy podpory, které připravil Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF) ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství. Nově se otevírají:

- 1) Podpora nákupu techniky pro hospodaření v lesích;
- 2) Podpora nákupu techniky a technologií pro dřevozpracující provozovny;
- 3) Podpora školkařských provozoven na pozemcích určených k plnění funkce lesa;
- 4) Pojištění lesních porostů;
- 5) Zpracovatel;
- 6) Úvěry na nákup půdy;
- 7) Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru;
- 8) Sociální zemědělství;
- 9) Zajištění úvěrů

O cílech programů se dočtete na stránkách PGRLF: <http://www.pgrlf.cz/pgrlf/aktuality.php>

Podmínkou poskytnutí podpory v rámci programů 1), 2), 3) a 5) je spoluúčast příjemce podpory na úrokovém zatížení minimálně ve výši 0,5% p. a. V návaznosti na to byly upraveny i podmínky stávajících dvou programů PGRLF „Zemědělec“ a „Podpora nákupu půdy“. Původní limit úrokového zatížení příjemce podpory byl s účinností od 1. 8. 2015 pro nové žádosti snížen z 1% p. a. na 0,5% p. a. Cílem snížení bylo stanovit podmínku spoluúčasti příjemce podpory na úrokovém zatížení pro všechny programy shodně.

Žádosti o podpory jsou přijímány prostřednictvím místně příslušných pracovišť SZIF nebo prostřednictvím PGRLF od 3. 8. 2015.

Sekce vodního hospodářství

Léto 2015: trojí informace o vodě pro vládu

Během léta odevzdala vládě ČR Sekce vodního hospodářství tři materiály.

Povodňová ochrana v povodí řeky Bečvy

Zprávu o realizaci povodňové ochrany v povodí řeky Bečvy projednala vláda 1. července a schválila pokračování přípravy a realizace pomocí technických a přírodě blízkých opatření.

Již v minulosti bylo rozhodnuto o investorovi, jímž je státní podnik Povodí Moravy, a také o rozdělení stavby do dvou etap. V rámci I. etapy budou vybudována technická opatření (do roku 2022) a tzv. přírodě blízká opatření (do roku 2025) na povodňový průtok velikosti padesátileté vody. V druhé etapě bude zbudováno vodní dílo Teplice (Skalička), které zabezpečí ochranu sídel v povodí řeky Bečvy na úroveň povodně z roku 1997.

Projektová příprava technických opatření I. etapy již probíhá, předpokládané náklady na realizaci činí cca 1,300 mld. Kč bez DPH. Příprava opatření tzv. přírodě blízkých bude teprve zahájena, odhadované náklady činí cca 760 mil. Kč bez DPH. V druhé etapě se předpokládá výstavba vodního díla Teplice za předpokládaných nákladů (bez majetkoprávního vypořádání) 2,687 mld. Kč.

Vládě předkládaný materiál navrhuje varianty majetkoprávního vypořádání nemovitostí dotčených realizací vodního díla Teplice (včetně zátopy), přičemž jako nejvhodnější označuje formu výkupu všech staveb v území dotčeném vzdušným vodním dílem, pozemků pod stavbami, zemníky a v ploše předpokládaného stálého nadržení vodního díla (náklady na tuto variantu cca 680 mil. Kč bez DPH). Zbývající část pozemků dotčených zátopou vodního díla bude řešena služebností rozlivu. Očekávané celkové náklady na realizaci vodního díla Teplice za použití této varianty majetkoprávního vypořádání by tedy činily cca 3,367 mld. Kč bez DPH.

Realizace technických opatření zahrnutých do I. etapy bude financována z dotačního programu MZe (Podpora prevence před povodněmi) a realizace přírodě blízkých opatření z dotačního programu MŽP (Operační program Životní prostředí).

Strategie ochrany před suchem

Letošní suché léto jen podtrhlo důležitost formulování strategické ochrany před druhým extrémem pro oblast vodního hospodářství – suchem. Podílet se na ní budou zástupci ministerstev, profesních sdružení, výzkumných institucí i samosprávy.

Materiál, který je souhrnem námětů na opatření a byl nazván „Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody“, projednala vláda 29. července a schválila zahájení širší přípravy Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR.

Modrá zpráva 2014

Třetím materiálem, předávaným vládě každoročně vždy do 31. srpna, je tzv. Modrá zpráva za rok předcházející, celým názvem Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky v roce 2014. Zprávu tradičně předkládá Ministerstvo zemědělství společně s Ministerstvem životního prostředí.

Zpráva označuje uplynulý rok jako srážkově normální s celkově sušší první polovinou roku. Mělké hladiny podzemních vod dosahovaly v době obvyklých ročních maxim podnormálních až kritických hodnot, ale velké obavy z hrozícího sucha se nakonec nenaplnily a v podzimním období byl deficit podzemních vod příznivě doplněn. Významnější povodňové situace byla pouze lokální nebo přívalové na menších a středních tocích, a to v květnu a září.

Zpráva konstatuje, že nyní, kdy je česká krajina stále častěji vystavována působení hydrologických extrémů, tedy povodní a sucha, je jedním z klíčových faktorů, kterými lze dopady změn klimatu zmírňovat, je zemědělské hospodaření.

K optimističtějším údajům lze zařadit pokračování poklesu spotřeby vody – u fakturované vody představuje pokles celorepublikově 1,7 l/os/den. V roce 2014 bylo z vodovodů zásobováno 9,917 mil. obyvatel České republiky, tj. 94,2 %. V domech připojených na kanalizaci žilo 8,828 mil. obyvatel, tj. 83,9 %.

Sekce komodit, výzkumu a poradenství

Vnitrostátní strategie pro organizace producentů a novela nařízení vlády

Nová Vnitrostátní strategie ČR pro udržitelné operační programy organizací producentů v sektoru ovoce a zeleniny, včetně Vnitrostátního rámce ČR pro operační programy organizací producentů v sektoru ovoce a zeleniny týkající se environmentálních opatření pro období 2015 – 2020 (dále jen Vnitrostátní strategie ČR) byla schválena a bude uveřejněna na webu MZe.

Ke změnám došlo zejména v oblasti: zpřesnění podmínek pro uznání organizací producentů ovoce a zeleniny; úpravy výše hlasovacího práva a výše podílu člena organizace producentů ovoce a zeleniny; rozšíření opatření proti krizím při odbytů produkce ovoce a zeleniny; zpřesnění rozsahu nákladů na dopravu producentů ovoce a zeleniny; úpravy seznamu environmentálních opatření producentů ovoce a zeleniny; a zpřesnění požadavků pro operační programy producentů ovoce a zeleniny.

Nová mimořádná opatření pro ovoce a zeleninu

V souvislosti s prodloužením ruského zákazu dovozu některých zemědělských produktů z Evropské unie do 5. srpna 2016 vydala Evropská komise dne 8. srpna nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1369/2015, kterým se stanoví další dočasná mimořádná podpurná opatření pro producenty některého ovoce a zeleniny. Pro producenty ovoce a zeleniny v ČR (členy i nečleny organizací producentů) je vyčleněna podpora na celkové množství 3 000 tun produktů. Mimořádná opatření se týkají producentů rajčat, mrkve, zelí, zeleninové papriky, květáku, brokolice, okurek salátových i nakládaček, hub rodu *Agaricus*, jablek, hrušek, švestek, bobulového ovoce, stolních hroznů, kiwi, pomerančů, klementinek, mandarinek, citrónů a nově také broskví a nektarinek, na akce stahování z trhu, sklizení nezralého ovoce a zeleniny nebo jejich nesklizení.

MZe stanovilo maximální částky podpory na nesklizení a sklizení nezralého ovoce a zeleniny a na stahování z trhu s jiným určením produktů, a zavedlo vlastní systém přidělování množství produktů a podpory pro žadatele. Předběžná oznámení budou přijímána do 31. prosince 2015. Při překročení notifikovaného množství 3 000 t bude výše podpory upravena koeficientem. V případě, že k 31. prosinci 2015 nebude notifikované množství 3 000 t vyčerpáno, bude termín přijímání předběžných oznámení prodloužen do 31. června 2016.

Administraci těchto opatření provádí Státní zemědělský intervenční fond. Termín výplaty je stanoven do 30. září 2016.

Sekce potravinářské výroby

Úřad pro potraviny

Vše, co byste měli vědět o mléce

Ministerstvo zemědělství připravilo ve spolupráci s Ústavem zemědělské ekonomiky a informací sérii videonahrávek o základních potravinách. Video jsou určena spotřebitelské veřejnosti a jejich cílem je názorně informovat o výrobě základních potravin a odbourat přetrvávající mýty, související zejména se zdravotní nezávadností potravin.

První ze série videonahrávek na téma „Mléko“ poskytuje spotřebitelům stručné a srozumitelné informace o zdravotní prospěšnosti a bezpečnosti konzumace mléka a o přísných hygienických opatřeních, která výrobu mléka provázejí. Spotřebitel získá informace o nutričním složení mléka, jeho tepelném ošetření a trvanlivosti. Video je možno stáhnout přímo z hlavní stránky webové aplikace - www.viscojis.cz

Doprovodné akce na výstavě Země živitelka 2015

Sekce potravinářských výrob – Úřad pro potraviny připravila pro návštěvníky letošního 42. ročníku výstavy Země živitelka dvě akce.

Odborný seminář s názvem „Perspektivy českého potravinářství“ se uskutečnil v pátek 28. srpna a zahájil ho ministr zemědělství Marian Jurečka. Diskuze byla zaměřena na následující témata: Jaké dopady mají změny legislativy na výrobce potravin? Jaké jsou poznatky s fungováním dozoru nad trhem s potravinami po novele zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích? Jaké faktory ovlivňují konkurenceschopnost potravinářských podniků? Diskuze se zúčastnili vedoucí pracovníci MZe a představitelé českých dozorových orgánů SZPI a SVS, Potravinářské komory ČR a potravinářských svazů.

Druhou akcí byl „Den zdraví“, který se uskutečnil v neděli 30. srpna. Stánek Informačního centra bezpečnosti potravin MZe nabídl zájemcům informační materiály a publikace zdarma, soutěže, testy a hry pro děti. Součástí akce byl hudebně zábavný pořad „Přijede k nám návštěva“, které připravilo duo Vanda a Standa. Dvě vystoupení pro děti a rodiče byla zaměřena na téma zdravá výživa a hygiena a bezpečnost potravin.

Sekce pro společnou zemědělskou a rybářskou politiku

Zalesňování a zakládání lesů

Zalesňování a zakládání lesů je v Programu rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020 jednou z operací Opatření M08 – Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů.

Operace se zaměřuje na zalesnění zemědělské půdy včetně poskytnutí péče o založený porost a náhrady za ukončení zemědělské činnosti. Podpora je zacílena na vymezenou zemědělskou půdu v LPIS, která je definována jako vhodná k zalesnění a způsobilá pro přímou platbu, resp. SAPS.

Založení porostu lze realizovat na vymezené zemědělské půdě vhodné pro zalesnění dle BPEJ a na základě typologie zalesňovaných půd v souladu s národní legislativou. Typologie je stanovována na základě trvalých ekologických podmínek, tzn. hodnocení trvalých znaků prostředí (světlo, teplo, vodní režim a půdní chemismus) a také rekonstrukce přirozeného složení rostlinného společenstva, a je nezbytná při zalesňování nelesní půdy pro stanovení vhodné druhové skladby nového lesního porostu. Tato vymezená vrstva byla konzultována také s Ministerstvem životního prostředí. Zalesnění bude provedeno podle projektu zalesnění stanovištně vhodnými druhy dřevin.

Projekt zalesnění je podmíněn schválením odborného lesního hospodáře a příslušného orgánu ochrany přírody. Projekt obsahuje výčet stanovených druhů dřevin a jejich počtů s ohledem na stanoviště výsadby, stanovený počet melioračních a zpevňujících dřevin, metody výsadby a ochrany porostu. K projektu se v rámci schvalování převodu zemědělského pozemku, který žadatel hodlá zalesnit, do pozemku určeného k plnění funkcí lesa, vyjadřují místně příslušné orgány státní správy dle národních právních předpisů, a to s ohledem na potřebu odolnosti porostu vůči změně klimatu a k biotickým, půdním a hydrologickým podmínkám dané oblasti.

Dotace se poskytuje

- na založení lesního porostu na zemědělské půdě v roce výsadby,
- na péči o založený porost po dobu 5 let od roku následujícího po roce založení lesního porostu,
- za ukončení zemědělské činnosti po dobu 10 let od roku následujícího po roce založení lesního porostu, a to pouze v případě, pokud nejméně 50 % plochy dílu půdního bloku, na kterém se nachází za lesněný pozemek, bylo nepřetržitě alespoň od 15. května do 31. října předcházejícího kalendářního roku před rokem doručení žádosti o poskytnutí dotace na zalesnění vedeno v LPIS (na žadatele nebo jiného uživatele).

Opatření je implementováno nařízením vlády č. 185/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy, které nabylo účinnosti dne 1. srpna 2015. Žadatelům je tak umožněno v roce 2015 požádat o dotace na porosty založené podzimní výsadbou. V případě zalesnění podle tohoto nařízení vlády se nejedná o porušení podmínky přeměny environmentálně citlivých ploch s trvalými travními porosty (§ 10 odst. 4 nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům), i když je zalesnění provedeno na plochách v LPIS označených jako nevhodné pro jejich přeměnu.

Pozemek zalesněný podle tohoto NV je způsobilý pro poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy podle nařízení vlády č. 50/2015 Sb., pokud tato půda měla v roce 2008 nárok na jednotnou platbu (čl. 32 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení (EU) č. 1307/2013).

A dále je pozemek zalesněný podle tohoto nařízení vlády rovněž způsobilý k započítání do plochy využívané v ekologickém zájmu (§ 11 odst. 1 písm. e) nařízení vlády č. 50/2015 Sb.).

Toto nařízení vlády věcně navazuje na nařízení vlády č. 239/2007 Sb., podle kterého již lze podávat žádosti o dotace pouze na péči a náhradu, nikoli však už na založení lesního porostu.

Neplnění dotačních podmínek opatření Jednotné žádosti z důvodu sucha – ohlášení zásahu vyšší moci

Pokud žadatel nemůže plnit dotační podmínky jednotlivých opatření Jednotné žádosti podané v roce 2015 z důvodu nepříznivých klimatických podmínek „sucho“, je povinností žadatele tuto skutečnost oznámit na místně příslušném Oddělení příjmu žádostí a LPIS Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) na formuláři „Ohlášení zásahu vyšší moci – mimořádných okolností“, ve kterém žadatel identifikuje nesplněnou podmínku. V rámci ohlášení není nutné výskyt sucha individuálně dokládat sdělením hydrometeorologického ústavu. Ohlášení o zásahu vyšší moci – mimořádných okolností je nutné podat v termínu 15 pracovních dní ode dne, kdy k nesplnění podmínky došlo.

Sekce zahraničních vztahů

První jednání ministrů zemědělství Visegrádské skupiny pod patronací českého předsednictví v rámci výstavy Země Živitelka v Českých Budějovicích.

Dne 26. srpna se v Českých Budějovicích na okraj největší mezinárodní zemědělské výstavy v ČR Země Živitelka uskutečnilo setkání zástupců resortu zemědělství zemí Visegrádské čtyřky a Bulharska, Rumunska, Slovenska a Rakouska (V4 + 4). Setkání proběhlo prvně pod současnou patronací České republiky, která předsednictví ve Visegrádské skupině převzala po Slovensku dne 1. července 2015 na nadcházející rok.

Jednání se neslo zejména v duchu současné obtížné situace na trhu s mlékem, mj. v návaznosti na společný dopis ministrů zemědělství některých nejvíce zasažených členských států EU (Belgie, Bulharsko, ČR, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko), který ministr Jurečka zaslal dne 3. srpna Philu Hoganovi, komisaři pro zemědělství a rozvoj venkova. V tomto dopise dotčené státy vyzývají Komisi, aby přijala opatření v podobě např. zvýšených intervenčních cen zejména v těch státech, kde je výkupní cena surového mléka pod unijním průměrem či k zavedení dočasných podpůrných opatření pro kompenzaci ztrát, kterým čelí mléční producenti zasažení nepříznivým cenovým vývojem na trhu. V tomto smyslu zdůraznil ministr zemědělství ČR nutnost společného postupu zemí rozšířené Visegrádské skupiny při vyjednávání na půdě EU o možných způsobech řešení nynější situace na zemědělských trzích, a to v kontextu nadcházejícího mimořádného setkání Rady pro zemědělství a rybářství, která se uskuteční dne 7. 9. v Lucembursku. U tohoto bodu proběhla rovněž výměna názorů ke schématu Mléko do škol, kde se delegace shodli na nepřijatelnosti zužování sortimentu nabízených výrobků.

Jednání V4 + 4 se dále zaměřilo na téma podvodů v potravinovém řetězci, kdy se delegace shodly na nutnosti spolupráce a výměny informací mezi ČS a jejich dozorovými orgány. Projednána byla rovněž otázka osvědčených postupů v hospodaření s půdou, přičemž byla potvrzena potřeba komplexní ochrany a péče o půdu vedoucí k trvalému zlepšování její kvality. Kromě toho byly diskutovány také finanční nástroje EU, které mohou státy a zemědělci využít, a uspořádání mezinárodního odborného semináře, zaměřeného na výměnu zkušeností z praxe.

Letošního 42. ročníku mezinárodního agrosalonu Země živitelka, který na výstavišti v Českých Budějovicích probíhal od 27. srpna do 1. září, se zúčastnilo 468 vystavovatelů a spoluvystavovatelů, kromě ČR bylo zastoupeno 18 zemí. Slavnostní zahájení, které proběhlo 27. srpna v 10:00, bylo spojeno s předáním Ceny ministra zemědělství pro mladé vědecké pracovníky pro rok 2015, Ceny ministra zemědělství za nejlepší realizovaný výsledek výzkumu a vývoje v roce 2015 či předání certifikátu KLASA.

Státní pozemkový úřad

Státní pozemkový úřad pořádá 9. ročník soutěže Společné zařízení roku

Dne 3. srpna 2015 zahájil Státní pozemkový úřad 9. ročník soutěže „Společné zařízení roku“, který pořádá za účasti Českomoravské komory pro pozemkové úpravy. Cílem soutěže je ohodnotit funkci a kvalitu realizovaných společných zařízení a zároveň ocenit společnou práci poboček krajských pozemkových úřadů, projektantů a dodavatelů.

Společná zařízení navržená a realizovaná v rámci pozemkových úprav mají přínos nejen pro zvýšení kvality životního prostředí, ale i kvality života na venkově. Navrhovaná společná zařízení řeší aktuální problémy v krajině, jako je vodní a větrná eroze, prevence povodní i sucha či zvýšení ekologické stability území. Preferovány jsou projekty společných zařízení s polyfunkčním řešením. Pod pojmem společné zařízení si tak můžeme představit např. polní cesty, vodní nádrže, poldry, zatravněné průlehy nebo vysazené prvky zeleně.

V souladu s pravidly zveřejněnými na webových stránkách Státního pozemkového úřadu nebo přímo pod odkazem <http://soutezsr.spucr.cz>, je možné přihlašovat projekty do této soutěže do 30. září 2015, a to v kategoriích:

1. zpřístupnění pozemků;
2. protierozní a vodohospodářská opatření;
3. opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí.

Ocenění v podobě čestného diplomu a věcného daru obdrží první tři místa v každé kategorii. Zároveň bude uděleno ocenění Cena Státního pozemkového úřadu dle výběru centrální komise. Cena veřejnosti je udělována na základě hlasování veřejnosti, do kterého se může zapojit odborná i laická veřejnost. Hlasování bude probíhat v měsíci listopadu 2015 na webových stránkách soutěže. Vylosovaný účastník hlasování se může těšit na hodnotný dar.

Úroveň soutěže se od jejího zahájení v roce 2006 postupně zvyšuje. Již druhým rokem se slavnostní vyhlášení výsledků loňského ročníku konalo v prostorách Senátu PČP a poprvé v historii soutěže proběhlo pod záštitou ministra zemědělství Mariana Jurečky, což svědčí o aktuálnosti řešených témat. 8. ročník soutěže byl ve znamení kompletní elektronizace, a to od přihlašování projektů až po jejich hodnocení odbornou komisí.

V letošním roce proběhne soutěž ve standardním režimu. Již nyní však probíhají jednání, která vedou ke spojení soutěže Společné zařízení roku se soutěží Cena české krajiny, jejímž garantem je Ministerstvo životního prostředí. Společné zařízení roku by se tak stalo jednou z kategorií Ceny české krajiny. Jejím cílem je ocenit opatření nebo politiky týkající se udržitelného rozvoje, správy nebo plánování krajiny. Je národní soutěží pro nominaci českého kandidáta na Cenu Rady Evropy za krajinu. Oceněné společné zařízení by tak do této evropské soutěže mohlo získat nominaci.

Senetářov před realizací

Senetářov po realizaci

Státní zemědělská a potravinářská

Ve třetině kontrolovaných provozoven společného stravování inspekce zjistila porušení hygienických předpisů, sto čtyři z nich uzavřela

Od 1. 1. 2015, kdy Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) získala kompetenci ke kontrolám v provozovnách společného stravování, zde inspektoři uskutečnili přes devět tisíc kontrol. Ve 33 % z těchto kontrol zjistili porušení platných právních předpisů. Charakter těchto porušení svědčí o neznalosti základních povinností v oblasti hygienické praxe a bezpečnosti potravin obecně u významné části kontrolovaných osob.

Z tohoto počtu bylo provedeno celkem 2 088 specificky zaměřených komplexních kontrol v zařízeních společného stravování, při kterých je systematicky prověřováno splnění všech hygienických požadavků stanovených v nařízení o hygieně potravin a rovněž splnění základních požadavků na zajištění bezpečnosti potravin.

Od počátku roku bylo ve společném stravování provedeno přes 6 000 kontrol zaměřených na hygienické požadavky, z čehož v 2 121 případech bylo zjištěno porušení platných právních předpisů. Přibližně v 1/3 všech kontrol, které byly provedeny ve společném stravování, bylo zjištěno porušení hygienických požadavků.

V řadě případů se jednalo o nesplnění elementárních hygienických požadavků, které byly u 104 provozoven společného stravování důvodem k dočasnému uzavření provozovny nebo části prostor. Pro porovnání počet ostatních uzavřených provozoven potravinářských podniků (zpravidla maloobchodních prodejen) ve stejném období byl 50. Uzavřené provozovny společného stravování tedy představovaly 68 % všech uzavřených potravinářských provozoven, což signalizuje závažné problémy se znalostí a splněním hygienických požadavků u určité části provozovatelů otevřeného stravování.

Česko po osmaosmdesáti letech ve vedení Mezinárodní organizace pro révu a víno

Odborník Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI), Ondřej Mikeš, byl jmenován do prestižní pozice prezidenta sub-komise pro metody analýzy Mezinárodní organizace pro révu a víno. Stalo se tak na 13. valném shromáždění organizace sdružující významné vinařské státy z celého světa. Jde o událost odrážející rostoucí prestiž vinařství a vinohradnictví ČR a uznání odborných kvalit SZPI. Česko má svého zástupce ve vedení poprvé od roku 1927.

International Organisation
of Vine and Wine
Intergovernmental Organisation

Společenská rubrika

Ministr zemědělství Marian Jurečka gratuluje k životnímu jubileu těmto zaměstnancům:

září 2015

Šedivá Viera – Sekce potravinářských výrob - Úřad pro potraviny

Šemorová Jana – Odbor správy centrálních informačních systémů a kybernetické bezpečnosti

Vlčková Jitka – Odbor resortních podniků, organizací a institucí

Newsletter Ministerstva zemědělství

Vydalo Ministerstvo zemědělství • Těšnov 17, 110 00 Praha I • info@mze.cz • www.eagri.cz